

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน
ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติจึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การให้สัมปทาน” หมายความว่า การให้สิทธิแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการครอบครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรหรือทรัพย์สินใด ๆ เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

“การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ” หมายความว่า การจัดสถานที่บริเวณองค์กรหรือภายนอกองค์กรเพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

“การจัดจ้างเหมาช่วงงาน” หมายความว่า การให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ โดยรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในงานใดในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น และหมายความรวมถึงการให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วงงานของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ เพื่อรับช่วงงานในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการด้วย

“การฝึกงาน” หมายความว่า กระบวนการเพิ่มความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการส่งเสริมอาชีพคนพิการซึ่งคณะกรรมการ แต่งตั้ง

ข้อ ๔ หน่วยงานของรัฐที่ไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน ตามมาตรา ๓๔ ให้แจ้งความจำนงต่อปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อจัดให้มีการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ การให้สัมปทานต้องมีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่าหนึ่งปี โดยดำเนินการได้ ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ครอบครองทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเพื่อให้คนพิการได้ใช้เป็นสถานที่ในการประกอบอาชีพหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการ เช่น การติดตั้งเครื่องจำหน่ายเครื่องดื่มอัตโนมัติ เครื่องจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล เครื่องถ่ายเอกสาร

(๒) ให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการจำหน่ายสินค้าหรือบริการซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ

(๓) มอบวัสดุอุปกรณ์ที่หน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมิได้ใช้ประโยชน์เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้หาประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์นั้น

(๔) การจัดสรรคลื่นความถี่ หรือเวลาออกอากาศของสถานีวิทยุ หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่ประชาชนสามารถรับฟังหรือรับชมได้อย่างแพร่หลายเพื่อหาประโยชน์ต่อไป

(๕) การให้สัมปทานในเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มูลค่าตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าปีละอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องถิ่น คูณด้วยสามร้อยหกสิบห้า ต่อคนพิการหนึ่งคนที่ต้องรับเข้าทำงาน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ในกรณีมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ดำเนินการ เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๖ การจัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ตั้งให้อยู่ในสถานที่เห็นได้ง่าย สะดวกต่อการซื้อสินค้าหรือบริการ
- (๒) มีสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- (๓) สถานที่ต้องมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย
- (๔) ได้รับการยกเว้นค่าเช่าพื้นที่
- (๕) มีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มูลค่าตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากอัตราค่าเช่าพื้นที่รวมกับค่าใช้จ่ายตามที่คณะกรรมการกำหนด และต้องไม่น้อยกว่าปีละอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในท้องถิ่นนั้นคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้าต่อคนพิการหนึ่งคนที่ต้องรับเข้าทำงาน

ข้อ ๗ การจัดจ้างهماช่วงงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใด โดยจัดให้มีการทำสัญญาเพื่อให้คนพิการได้มีอาชีพและมีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่าหกเดือน และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(ก) หน่วยงานของรัฐ

- (๑) ส่งซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากคนพิการโดยวิธีกรณีพิเศษ
- (๒) ขายสินค้า หรือจัดจ้างเหมาบริการให้คนพิการโดยวิธีกรณีพิเศษ
- (๓) ให้วัสดุอุปกรณ์ที่หมดความจำเป็นแก่คนพิการตามความจำเป็น ทั้งนี้ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้น

(ข) นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ

- (๑) ส่งซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากคนพิการ
- (๒) ขายสินค้า หรือจัดจ้างเหมาบริการที่ได้มาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) อนุญาตให้ใช้สิทธิเครื่องหมายการค้า วัสดุอุปกรณ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาตาม

ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มูลค่าการจัดจ้างเหมาช่วงงานตาม (ก) และ (ข) ต้องไม่น้อยกว่าห้าเท่าของอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในท้องถิ่นนั้นคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้าต่อคนพิการหนึ่งคนที่ต้องรับเข้าทำงาน

ข้อ ๘ การฝึกงานแก่คนพิการ มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีการถ่ายทอดวิชาการ เทคโนโลยี กระบวนการผลิต หรือองค์ความรู้ขององค์กรให้แก่คนพิการ

(๒) หลักสูตรในการฝึกงานต้องเสนอต่อปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

(๓) ต้องรับผิดชอบในการจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร วิทยากร เบี้ยเลี้ยงคนพิการ ที่ฝึกงานให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด โดยมีให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ จากคนพิการ

(๔) มีระยะเวลาฝึกงานไม่น้อยกว่าหกเดือน

มูลค่าการฝึกงานตามวรรคหนึ่ง ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าปีละอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องถิ่นนั้นคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้าต่อคนพิการที่ต้องรับเข้าทำงาน

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภท จำนวนเจ็ดคน ซึ่งสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยเสนอเป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้แทนสภาองค์กรนายจ้างแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาองค์กรลูกจ้างแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในด้านการส่งเสริมอาชีพคนพิการ จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

อธิบดีกรมการจัดหางาน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

รองเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อธิบดีกรมการจัดหางานแต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางานไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการตามข้อ ๘ (๓) (๔) และ (๕) และให้นำความมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้าง เหมာช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการเพิ่มเติมจากที่กำหนดในระเบียบนี้

(๒) กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) ส่งเสริมให้มีการกระจายความช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการซึ่งหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเป็นผู้ให้การสนับสนุนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) พิจารณาถึงความเหมาะสมของความช่วยเหลือตามระเบียบนี้

(๕) จัดทำรายงานประจำปีการให้ความช่วยเหลือคนพิการทางด้านอาชีพ หรือความช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการซึ่งหน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเป็นผู้สนับสนุน

(๖) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ หรือส่งเอกสารพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๗) พิจารณาเสนอคณะกรรมการเพื่อให้ประกาศเกียรติคุณ หรือสนับสนุน เงินเชื่อ รางวัลเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด ให้แก่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ให้ความช่วยเหลือคนพิการทางด้านอาชีพ

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบปีละครั้ง

(๙) ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรของคนพิการและองค์กรเพื่อคนพิการตลอดจนหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงแรงงาน หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนคนพิการที่ขอรับการส่งเสริมอาชีพ

(๒) รับขึ้นทะเบียนหน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ประสงค์จะดำเนินการตามระเบียบนี้

(๓) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมูลค่าของการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าและบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการที่หน่วยงานของรัฐ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแห่งนั้นต้องรับผิดชอบ

(๔) แจ้งให้องค์การของคนพิการหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้รับความช่วยเหลือทราบ

ข้อ ๑๓ ให้คนพิการที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ยื่นความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อ ๑๒ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะขอรับความช่วยเหลือโดยตรงจากหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ

การขอรับความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้คนพิการดำเนินการยื่นคำขอด้วยตนเอง

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการยื่นคำขอเพื่อขอรับความช่วยเหลือแทนคนพิการได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นผู้ดูแลคนพิการไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

การยื่นคำขอรับความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง คนพิการอาจดำเนินการในรูปแบบการรวมกลุ่มประกอบอาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๔ เมื่อหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ได้ดำเนินการช่วยเหลือคนพิการตามระเบียบนี้แล้ว ให้ส่งเอกสารผลการดำเนินงาน หรือสัญญาที่เกี่ยวข้องตามแบบที่ปลัดกระทรวงแรงงานกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อ ๑๒ ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อแจ้งให้กองทุนได้ทราบและหักออกจากจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแห่งนั้นค้างหนี้กองทุนที่ต้องชำระเนื่องจากไม่รับคนพิการเข้าทำงานต่อไป

ข้อ ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงแรงงานและปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

กรณีมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ให้ผู้รักษาการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ